

ARABSKA REPUBLIKA EGIPTU

1. Podstawowe informacje, sytuacja gospodarcza

Arabska Republika Egiptu (ARE) jest republiką parlamentarną. Wg prawa wyborczego z 2014 r., był to 1-izbowy parlament – House of Representatives, liczący 596 miejsc. Na mocy referendum z 2019 r. przywrócono parlament 2-izbowy, z izbą niższą – House of Representatives oraz wyższą – Senatem (Majlis Al-Shiyoukh, 300 miejsc). W ostatnich wyborach przeprowadzonych pod koniec 2020 r., w obydwu izbach zwyciężyła prorządowa Partia Przyszłości Narodowej (Nation's Future Party).

Głowa państwa: prezydent Abel Fattah Said EL SISI (od 8.06.2014 r., ponownie wybrany w wyborach w marcu 2018 r.)

Premier: Dr Mostafa Madbouli (od 7 czerwca 2018 r.)

Minister Spraw Zagranicznych: Pan Sameh Hassan Shoukry

Minister Handlu i Przemysłu: Pan Ahmed Samir

Minister Turystyki i Starożytności Pan Ahmed Eissa Taha

Minister Współpracy Międzynarodowej: Dr Rania Abdel Moneim Al-Mashat

Minister Ropy Naftowej i Zasobów Mineralnych: Tarek El-Mullah

Minister Finansów: Dr Mohamed Ahmed Maet

Ambasador RP w Egipcie: Michał Łabenda (od października 2018 r.)

Ambasador Egiptu w RP: Hatem Tageldin (od grudnia 2020 r.)

Powierzchnia Egiptu: 1.001.450 km², **ludność:** ok. 107,5 mln mieszkańców (szacunki na 2021 r.), główne miasta: Kair (stolica – ok. 21,7 mln osób), Aleksandria (ok. 5,5 mln osób).

Główne zasoby naturalne kraju: ropa naftowa i gaz ziemny, rudy żelaza, fosforyty, mangan, wapień, gips, azbest, ołów, cynk, metale ziem rzadkich, złoża granitu i marmuru.

Waluta: funt egipski (EGP); średni kurs w 2020 r. 1 USD = 15,69 EGP, w 2019 r. 1 USD = 16,14 EGP.

PKB: gospodarka Egiptu w latach 2015-17 wykazała średni **wzrost o 4,3%** w skali roku, który w latach 2018-21 wyniósł średnio 4,2% rocznie (obserwowany niewysoki wzrost PKB w latach 2012-14 związany był głównie z negatywnym wpływem wydarzeń politycznych oraz utrzymującą się do 2014 r. niestabilną sytuacją wewnętrzną kraju, po wydarzeniach z 2011 r., tzw. „wiosna arabska”).

Struktura PKB w 2017 r.: rolnictwo – 11,7%, przemysł – 34,3%, usługi – 54%.

Główne gałęzie przemysłu: tekstylny, przetwórstwo żywności, turystyka, chemiczny, farmaceutyczny, węglowodory, budownictwo, cementowy.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	Rok finansowy (1 lipca-30 czerwca)				
	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
PKB (PPP, w mld USD)	1 021	1 107	1 155	1 062	1 119
PKB na 1 mieszkańca (PPP, w USD)	11 800	12 400	12 800	11 014	11 366
PKB (wzrost w %)	2,2	4,4	4,3	4,2	5,3
Inflacja (w %)	10,1	10,4	10,2	29,6	14,4
Bezrobocie (w %)	13,0	12,8	12,7	12,2	9,9
Eksport towarów (w mld USD)	26,9	19,0	20,0	21,7	25,8
Import towarów (w mld USD)	70,5	57,2	57,8	59,0	63,1
Wartość BIZ w Egipcie (mld USD)	2,4	5,2	4,9	9,5	8,1
<i>Wartość skumulowana</i>			97,1	106,6	114,7
Wartość BIZ Egiptu za granicą (mld USD)	0,2	0,5	0,7	0,15	0,3
<i>Wartość skumulowana</i>			7,3	7,4	7,7
Zadłużenie zagraniczne (mld USD)	45,8	44,6	62,4	77,5	92,6
Rezerwy dewizowe w zł. złoto (mld USD)	14,5	15,5	23,2	35,9	44,1

Źródło: CIA, BMI, Central Bank of Egypt

Handel zagraniczny Egiptu w 2018 r.:

Eksport – wartość: 25,8 mld USD, wzrost o ok. 19% w porównaniu z 2017 r.

Główne kierunki eksportu: Zjednoczone Emiraty Arabskie (10,9% egipskiego eksportu ogółem), Włochy (10%), USA (7,4%), Wielka Brytania (5,7%), Turcja, Niemcy i Indie (po ok. 4,3%).

Struktura towarowa: ropa naftowa i produkty jej przetwórstwa, warzywa i owoce, bawełna, tekstylia, wyroby z metali, chemikalia, przetworzona żywność.

Import – wartość: 63,1 mld USD, wzrost o ok. 7% w porównaniu z 2017 r.

Główne kraje importu: Chiny (7,9% całkowitej wartości importu), Zjednoczone Emiraty Arabskie (5,2%), Niemcy (4,8%), Arabia Saudyjska (4,6%), USA i Rosja (po ok. 4,3%).

Struktura towarowa: maszyny i urządzenia, artykuły żywnościowe, chemikalia, wyroby przemysłu drzewnego, paliwa.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Egipcie – wartość skumulowana: to około 106,6 mld USD na koniec 2017 r.; najważniejsze kraje pochodzenia BIZ: UE (ok. 50% całkowitej wartości BIZ brutto, głównie Wielka Brytania i Belgia), USA (23%), kraje arabskie, zwłaszcza ZEA i Katar (ca 12%); główne branże – bankowość, turystyka, ropa naftowa i gaz ziemny, nieruchomości.

W raporcie Banku Światowego **Doing Business 2020** oceniającym warunki prowadzenia działalności gospodarczej w poszczególnych krajach, Egipt poprawił swą pozycję o kilka miejsc na liście zajmując **114.** lokatę wśród 190 ujętych w rankingu gospodarek świata (**120. miejsce w raporcie DB 2019**).

Przynależność do międzynarodowych organizacji politycznych i gospodarczych: ONZ, Liga Arabska, Unia Afrykańska, WTO, IMF, OAPEC – Organizacja Krajów Arabskich Eksporterów Ropy Naftowej, AfDB – Afrykański Bank Rozwoju, IDB – Islamski Bank Rozwoju, EBRD – Europejski Bank Rekonstrukcji i Rozwoju, IBRD – Międzynarodowy Bank Rekonstrukcji i Rozwoju, agendy ONZ: FAO, UNCTAD, UNIDO, UNESCO, UNRWA

Umowy preferencyjne: z UE (wejście w życie 2004 r.), EFTA (2007), GAFTA (Greater Arab Free Trade Agreement – 1998 r.), COMESA (Common Market for East & South Africa - 1999), Agadir Agreement (Egipt, Maroko, Tunezja, Jordania – 2007 r., od 2016 r. dodatkowo Liban i Palestyna), umowy dwustronne o wolnym handlu z Libanem, Maroko, Tunezją, Jordanią (wszystkie 1999 r.), Libią (1991), Irakiem (2001) i Turcją (2007).

W 2004 r. Egipt, Izrael i USA zawarły trójstronne porozumienie, na mocy którego na terenie ARE utworzono Kwalifikowane Strefy Przemysłowe (QIZ), gdzie wytwarzane są produkty z wkładem

izraelskim, importowane przez USA na preferencyjnych warunkach (m.in. zwolnienia z barier taryfowych, np. ceł i pozataryfowych, np. brak kontyngentów).

W czerwcu 2015 r. kraje członkowskie regionalnych umów o współpracy gospodarczej (COMESA, SADC – Southern African Development Community oraz EAC – East African Community) zawarły tzw. Porozumienie Trójstronne (Tripartite Agreement) służące umocnieniu powiązań gospodarczych na kontynencie afrykańskim (łącznie 26 krajów, 625 mln mieszkańców).

Egipt jest też sygnatariuszem porozumienia AfCFTA (Afrykańska Kontynentalna Strefa Wolnego Handlu obejmująca 54 kraje Afryki, bez Erytrei) podpisanego w marcu 2018 r., które przewiduje zniesienie ceł na 90% dóbr i usług z dniem wejścia w życie, na pozostałe 10% po upływie okresu przejściowego.

2. Gospodarka Egiptu w okresie pandemii Covid-19

Egipt jako jedyny kraj w regionie odnotował w RF 2019/20 **wzrost gospodarczy** (3,8%). Jest to znacznie niżej niż pierwotnie zakładano (5,6%), ale biorąc pod uwagę fakt, iż w drugim kwartale 2020 r. prawie cała gospodarka została zamknięta, uzyskany wynik należy uznać za sukces. Dużym osiągnięciem jest też **ograniczenie inflacji**. W RF 2019/20 wyniosła ona 5,7%, rok wcześniej – 13,9%. Duże skoki odnotowano w zatrudnieniu; najtrudniejszą sytuację notowano w 2. kwartale 2020 r., kiedy **stopa bezrobocia** wzrosła z 7,7% do 9,6%. Po odmrożeniu gospodarki w trzecim kwartale ustabilizowała się na poziomie 7,3%.

Eksport (w sektorze pozanaftowym) w pierwszych 9 miesiącach 2020 r. wyniósł 18,15 mld USD. Jest to spadek o 3,5% w porównaniu do ubiegłego roku (18,8 mld USD). Pozytywnym elementem jest fakt, iż wzrost sprzedaży za granicę nastąpił we wrześniu (o 4%). Może to świadczyć o powolnym wychodzeniu gospodarki z kryzysu.

Dochody z **turystyki** w całym 2020 r. wyniosły 4 mld USD, czyli o 70% mniej niż rok temu (13,3 mld USD). Ze względu na przedłużające się ograniczenia w podróżowaniu wprowadzone przez większość państw europejskich, poprawy w turystyce można spodziewać się najwcześniej od kwietnia br. Pomimo spowolnienia w handlu światowym **Kanał Sueski** wypracował w 2020 r. dochód w wysokości 5,6 mld USD (rok wcześniej - 5,8 mld USD). Największym zaskoczeniem jest wysokość **transferów zagranicznych** przesłanych przez diasporę egipską. Pomimo spowolnienia ekonomicznego w krajach Zatoki Perskiej w roku 2019/20 r. przesłano 27,8 mld USD (rok wcześniej – 25,2 mld USD).

3. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

a) Umowa stowarzyszeniowa UE – Egipt, weszła w życie w części handlowej z dniem 01.01.2004 r., w pełni 01.06.2004 r.

W czerwcu 2013 r. UE i Egipt rozpoczęły negocjacje umowy DCFTA, tj. pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu.

b) Umowy bilateralne:

- ws. popierania i ochrony inwestycji (podpisana w Kairze w 1995 r., weszła w życie w 1998 r.)
- w sprawie unikania podwójnego opodatkowania (Warszawa 1996 r., weszła w życie 2001 r.)
- o współpracy w dziedzinie turystyki (Kair 2011 r., weszła w życie w 2011 r.)
- o współpracy w dziedzinie nauki i techniki (Kair 2000 r., weszła w życie w 2001 r.)
- w sprawie ustanowienia regularnej komunikacji lotniczej (1956 r.)
- w sprawie transportu morskiego (1977 r.)
- MoU o wzajemnej współpracy między Ministrem Rozwoju i Finansów RP a Ministrem Handlu i Przemysłu ARE (Warszawa, 17.03.2017 r.).

W 2016 r. podjęte zostały prace nad bilateralną **Umową o współpracy gospodarczej** między Rządem RP a Rządem ARE, przewidującą ustanowienie specjalnego organu ds. współpracy gospodarczej - polsko-egipskiej Wspólnej Komisji. Negocjacje – prowadzone przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii RP oraz Ministerstwo Inwestycji i Współpracy Międzynarodowej ARE zostały zakończone w 2018 r. Umowa miała zostać podpisana we wrześniu 2019 r. podczas wizyty w Polsce Minister Inwestycji i WM, P. Sahar Nasr (wizyta nie doszła do skutku).

4. Wymiana handlowa z Polską w ostatnich 5 latach

<i>mln USD</i>	2017	2018	2019	2020	<i>Dynamika [%] 2019=100</i>	2021	<i>Dynamika [%] 2020=100</i>
Eksport	276,3	318,7	479,2	383,4	80,0	417,1	108,8
Import	147,2	180,9	199,2	196,9	98,9	308,9	156,9
Obroty	423,5	499,7	678,4	580,3	85,6	726,0	125,1
Saldo	129,1	137,8	280,0	186,5		108,1	

Źródło: GUS

Największymi pozycjami w polskim eksporcie do Egiptu w 2021 r. były:

- urządzenia mechaniczne i elektryczne (gł. sprzęt AGD – zmywarki, maszyny piorąco-suszące i chłodziarki, druty i kable izolowane, armatura i zawory, transformatory) – 100,7 mln USD, 24,2% udział w polskim eksporcie, wzrost o ca 22 mln USD w stosunku do 2020 r.;
- produkty pochodzenia roślinnego (gł. jabłka, za ok. 80 mln USD, ponadto owoce i warzywa mrożone) – 84,1mln USD, 20,2% udział, wzrost o 40,5 mln USD;
- gotowe artykuły spożywcze (cukier buraczany, wyroby czekoladowe, syropy cukrowe, produkty zbożowe) – 47,3 mln USD, 11,3% udział, wzrost o 15 mln USD;
- produkty przemysłu chemicznego (perfumy i wody toaletowe, preparaty kosmetyczne i toaletowe, środki czystości) – 35,9 mln USD, udział 8,6%;
- wyroby z tworzyw sztucznych (gł. nowe opony pneumatyczne, opakowania) – 27,5 mln USD, udział 6,6%;
- wyroby z metali nieszlachetnych (gł. kapsle, wieczka i in. zamknięcia do opakowań, maszynki i ostrza do golenia) – 26,1 mln USD, udział 6,1%;
- środki transportu (głównie ciągniki, części samochodowe, podwozia z silnikami) – 22,4 mln USD, 5,4% udział w polskim eksporcie, spadek o blisko 54 mln USD.

Ponadto, wśród większych wartościowo pozycji znalazły się: koks i półkoks, produkty mleczarskie (sery i twarogi, serwatka), papier i karton, lampy i oprawy oświetleniowe.

W polskim imporcie z Egiptu w 2021 r. – podobnie, jak w poprzednich latach - dominowały:

- wyroby z tworzyw sztucznych i kauczuku (polimery etylenu i propylenu, wanny, umywalki itp. wyposażenie łazienek, folie, arkusze itp. artykuły, opony) – 71,5 mln USD, 23,2% udział w polskim imporcie, wzrost o blisko 35 mln USD w porównaniu z 2020 r.;
- materiały i wyroby włókiennicze (odzież męska i damska, dzianiny, dywany, zasłony, przędza bawełniana, włókniny) – 71,2 mln USD, 23,1% udział, wzrost o ponad 15 mln USD;
- produkty pochodzenia roślinnego (truskawki mrożone, owoce cytrusowe, warzywa suszone, pomidory, winogrona, ziemniaki) – 59,2 mln USD, udział 19,2%, wzrost o ca 17 mln USD;
- wyroby z metali nieszlachetnych (drut aluminiowy, aluminium nieobrobione, konstrukcje stalowe, żelazostopy, wyroby walcowane z żeliwa i stali) – 49,9 mln USD, udział 16,2%, wzrost o ca 25 mln USD);
- wyroby szklane i ceramiczne itp. (gł. włókna i wata szklana) – 15,7 mln USD, 5,1% udział.

W dalszej kolejności znalazły się: nawozy fosforowe, woski mineralne oraz aparatura odbiorcza dla telewizji.

W globalnym rankingu partnerów handlowych Polski, wyniki hz za 2021 r. plasują Egipt na odległych pozycjach: **63. miejscu** pod względem obrotów ogółem (to samo miejsce w 2020 r.), **51. miejscu** – pod względem wielkości polskiego eksportu (52. w 2020 r.) oraz na **63. miejscu** pod względem wartości importu (67. w 2020 r.).

Egipt zajmuje natomiast czołowe miejsce wśród partnerów handlowych Polski z kontynentu afrykańskiego. Pod względem wielkości obrotów w 2021 r. udział tego rynku stanowił blisko 10% w handlu Polski z Afryką (4. miejsce pod względem wielkości polskiego eksportu - *po RPA, Algierii i Maroku*, oraz 5. biorąc pod uwagę polski import - *po Nigerii, Maroku, RPA i Tunezji*).

Z kolei, w grupie krajów arabskich w 2021 r. Egipt uplasował się na 6 m. pod względem obrotów ogółem (*po KAS, Maroku, Katarze, ZEA i Algierii*).

Wg danych GUS za okres **styczeń-czerwiec 2022 r.**, polsko-egipskie obroty handlowe wykazały dalszą widoczną tendencję wzrostową i wyniosły **407,2 mln USD** (wzrost o 19% w porównaniu z pierwszym półroczem 2021 r.), w tym polski eksport – **190,9 mln USD** (wzrost o 1,6%), natomiast import – **216,3 mln USD** (wzrost o 41,9%).

Dynamiczny wzrost polskiego importu z Egiptu przyniósł niepotykany dotychczas w naszym handlu z tym krajem **deficyt w wysokości 25,4 mln USD**.

5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

W minionym okresie obserwowano stosunkowo duże zainteresowanie polskich podmiotów gospodarczych podejmowaniem współpracy inwestycyjno-kooperacyjnej na rynku egipskim. Dotyczyło ono głównie działalności w sektorze usług turystycznych, pośrednictwa handlowego, budownictwa, informatyki, eksploracji i eksploatacji złóż surowców naturalnych (ropa naftowa, gaz ziemny), modernizacji i rozbudowy infrastruktury kolejowej. Wg danych egipskiej General Authority for Investment and Free Zones (GAFI), w 2017 r. wartość zaangażowania polskich przedsiębiorców w Egipcie wynosiła ok. 2,9 mln USD (13 polskich joint-venture w branży wytwórczości, usług, nieruchomości, budownictwa i transportu).

Według danych NBP, na koniec 2020 r. stan należności z tytułu polskich inwestycji w Egipcie wyniósł 1,0 mln USD (2 mln USD na koniec 2019 r.), a stan naszych zobowiązań z tytułu egipskich inwestycji bezpośrednich w Polsce był ujemny i wyniósł -2,4 mln USD (-2 mln USD na koniec 2019 r.).

W Egipcie prowadziły działalność firmy świadczące usługi w sektorze ropy i gazu (Exalo Drilling, wcześniej Nafta Piła) oraz transportu morskiego (Polski Rejestr Statków), aktywna była Geofizyka Toruń (badania geologiczne i sejsmiczne). Do czerwca 2014 r. obecna tam była firma PGNiG, która wygrała w 2007 r. przetarg na koncesję wydobywczą w bloku Bahariya (ca 4,4 tys. km²).

Poza sektorem ropy i gazu polskie firmy sondują możliwości współpracy w innych obszarach, jak dostawy kompletnych linii produkcyjnych i myśli technologicznej, branża motoryzacyjna, elektroenergetyczna, sektor produkcji wojskowej czy przetwórstwo rolno-spożywcze (m.in. Grupa Pietrucha i AC SA). Przed trzema laty rozmowy w Egipcie prowadził Ursus S.A. w sprawie uruchomienia produkcji maszyn rolniczych w tym kraju – na potrzeby lokalnego rynku oraz ew. eksport do krajów COMESA. Polskie firmy branży mleczarskiej i farmaceutycznej prowadziły też rozeznanie co do możliwości uruchomienia w Egipcie produkcji wyrobów mlecznych i odżywek dla dzieci.

W grudniu 2021 r. polski fundusz MCI Capital Healthcare Partners nabył 23% udziałów egipskiej spółki notowanej na giełdzie w Kairze - Cleopatra Hospitals Group, w ramach transakcji o wartości 1,83 miliarda funtów egipskich (117 mln USD). Spółka zarządza sześcioma prywatnymi szpitalami i trzema przychodniami.

Według danych GUS, na koniec 2020 r. funkcjonowało w Polsce 17 podmiotów z udziałem egipskiego kapitału, 16 z nich zatrudniało do 9 osób. Strategicznym **inwestorem Egiptu w Polsce** jest Raya Holding /kapitałowe zaangażowanie na rynku Polski – projekt inwestycyjny Raya Contact Center Europe o wartości ok. 2,0 mln EUR w sektorze BPO, kapitałowa współpraca strategiczna ze spółką branży spożywczej Makarony Polskie S.A. – zakup 20% akcji wartości ca 3 mln USD. Realizowane są też drobniejsze projekty kapitałowe egipskich przedsiębiorców: Sezam Investment (1 mln USD, branża materiałów budowlanych), Virtus Polska (0,1 mln USD, usługi ubezpieczeniowo-finansowe i handlowe) oraz Green Pyramids (3 tys. USD, handel).

6. Dostęp do rynku

Po zawarciu Umowy stowarzyszeniowej UE-ARE, władze egipskie podjęły program liberalizacji współpracy gospodarczej i wymiany handlowej z zagranicą. W 2004 r. wprowadzono znaczne zmiany w egipskiej taryfie celnej, dzięki którym obniżono cła na ok. 6.500 pozycji taryfowych, do średniego poziomu 9%. Kolejne redukcje miały miejsce w 2007 i 2008 r.

Od 2005 r. obowiązują nowe, uproszczone zasady rejestracji zagranicznych producentów tkanin, gotowej odzieży i wyrobów tekstylnych eksportujących swe towary na rynek egipski. W tym samym

roku podjęto też działania na rzecz liberalizacji rynku mięsnego. Ograniczono w znacznym stopniu restrykcje w zakresie importu żywych zwierząt, zaś od 2006 r. złagodzone przepisy dotyczące importu mięsa, wyrobów i przetworów wołowych pochodzących z krajów europejskich.

Pomimo w/w zmian, rynek egipski nadal pozostaje relatywnie chroniony, zwłaszcza w zakresie importu towarów konsumpcyjnych. Dostęp dla sprowadzanych towarów ograniczany bywa metodami administracyjnymi, wykraczającymi poza ogólnie przyjęte reguły i standardy handlu zagranicznego, sama zaś egipska taryfa celna i system odpraw celnych umożliwia stosunkowo dużą dowolność w klasyfikacji celnej danego towaru. Nie do końca sprecyzowane pozostają przepisy dotyczące dodatkowych opłat (np. service and inspection fees), czy też innych formalności wymaganych w przypadku importu do Egiptu.

Nadal obowiązuje tu szereg specyficznych (często zaostrzonych) wymogów, jakie muszą spełniać towary importowane. Należy do nich np. wymóg znakowania towarów dostarczanych na rynek egipski etykietami w j. arabskim (j. angielski jest niewystarczający), czy też wprowadzony od sierpnia 2021 r. przez władze Egiptu obowiązek certyfikacji „halal” dla wszystkich produktów mięsnych, drobiowych, suplementów żywności i lekarstw z udziałem komponentów zwierzęcych. Ten sam wymóg od 01.10.2021 r. obowiązuje również dla wszystkich produktów mlecznych i nabiału.

Od czerwca 2002 r., na mocy Prawa nr 155, nadzór nad całością procedur importowych sprawuje Naczelna Organizacja ds. Kontroli Importu i Eksportu (GOIEC), działająca w strukturach ministerstwa handlu zagranicznego (obecnie Ministerstwo handlu i przemysłu), przy uwzględnieniu kompetencji ministerstwa zdrowia i/lub ministerstwa rolnictwa.

W marcu 2016 r. wszedł w życie Dekret nr 43/2016 Ministerstwa Handlu i Przemysłu - wg KE sprzeczny z Umową stowarzyszeniową Egipt-UE. Zakłada on, że import towarów z 25 kategorii (przeznaczonych do sprzedaży detalicznej w Egipcie) będzie dozwolony wyłącznie dla firm/producentów zarejestrowanych w nowym rejestrze prowadzonym przez GOIEC. Obejmują one: mleko i jego przetwory, przetworzone i suszone owoce, oleje i tłuszcze, słodycze, wyroby czekoladowe, makarony, soki owocowe, woda mineralna, kosmetyki, mydło i proszki do prania, akcesoria kuchenne, wyposażenie łazienek, papier toaletowy, pieluchy itp., płytki ceramiczne, szkło stołowe i kuchenne, pręty stalowe, sprzęt AGD, meble, rowery i motocykle, zegarki, żarówki, zabawki, odzież i tekstylia, dywany oraz obuwie.

Z dniem 1 kwietnia br. Ministerstwo Handlu i Przemysłu ARE wydało nowy dekret nr 195/2022 łagodzący niektóre postanowienia dekretu 43/2016. Najważniejsze zmiany:

- zniesienie wymogu finalizacji procedury dekretem ministerialnym – informacja o rejestracji będzie publikowana w publicznym biuletynie (Egyptian Gazette) i na stronie internetowej GOEIC (*General Organization of Export and Import Control*);
- skrócenie procedury do 15 dni (od terminu złożenia kompletu wymaganej dokumentacji);
- wprowadzenie mechanizmu odwoławczego;
- umożliwienie składania dokumentacji dotyczącej rejestracji w ambasadach i konsulatach Egiptu w krajach eksporterów.

W ostatnim okresie (lipiec 2020 r.) została też usunięta istotna bariera w dostępie do rynku dla naszych produktów przemysłu mleczarskiego, którą stanowił brak Polski na tzw. egipskiej „liście referencyjnej” z grudnia 2009 r. uwzględniającej tylko 14 krajów UE (spośród krajów starej 15-tki, bez Grecji). Brak obecności Polski na tej liście skutkował de facto zakazem importu polskiego mleka w proszku dla niemowląt.

7. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej

We wcześniejszym okresie miały miejsce ważne wizyty przedstawicieli najwyższych władz egipskich w Polsce (b. Prezydent Egiptu H. Mubarak - marzec 2008), W 2009 r. z wizytą w Warszawie przebywał Minister Handlu i Przemysłu ARE z egipską misją gospodarczą. Przygotowana rewizyta w Egipcie Prezydenta RP w listopadzie 2009 r. nie doszła do skutku (*planowana realizacja takiej wizyty w związku z przypadającą w 2017 r. 90. rocznicą nawiązania stosunków dyplomatycznych z tym krajem do chwili obecnej nie została zrealizowana*).

W lipcu 2009 r. Wicepremier, Minister Gospodarki RP W. Pawlak odwiedził Egipt w ramach udziału w światowym finale konkursu Imagine Cup zorganizowanym przez Microsoft. Podczas pobytu w Kairze spotkał się z przedstawicielami egipskiego rządu - ministrem ds. ropy naftowej oraz ministrem komunikacji i technologii informatycznych.

Po wybuchu „Arabskiej wiosny”, w latach 2011–14, obserwowana była stagnacja w kontaktach przedstawicieli administracji rządowej obydwu krajów. Przełom nastąpił w 2015 r., kiedy to w ramach udziału w międzynarodowej **Konferencji Rozwoju Gospodarczego Egiptu** objętej patronatem Prezydenta ARE (Sharm El-Sheikh, marzec 2015), z wizytą w tym kraju przebywała delegacja polska pod przewodnictwem Wiceministra Gospodarki A. Dychy. Uczestniczyła w niej ok. 30-osobowa misja polskich przedsiębiorców przygotowana przez Krajową Izbę Gospodarczą (KIG), dla których zorganizowano dwa seminaria biznesowe – w Kairze i Aleksandrii, połączone z rozmowami b2b.

W 2016 r. z wizytą w Polsce przebywał wiceminister spraw zagranicznych Egiptu (kwiecień), a w Egipcie – wiceminister rolnictwa RP (E. Lech) wizytująca targi Food Africa 2016 (maj).

Jubileuszowy 2017 r. (90-lecie nawiązania stosunków dyplomatycznych) był szczególnie bogaty w różne wydarzenia, wizyty i kontakty. W 2017 r. przebywali w Polsce - Prezes Strefy Ekonomicznej Kanału Sueskiego, Min. A. Darwish oraz Gubernator Prowincji Ismailia Y. Tahir (*obydwaj spotkali się z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rozwoju T. Kościńskim*). Podczas wizyty w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Gdyni, podpisane zostało porozumienie o wzajemnej współpracy między PSSE a Strefą Ekonomiczną Kanału Sueskiego przewidujące utworzenie polskiego parku przemysłowego w rejonie Suez.

W dn. 15-18 marca 2017 r. miała miejsce **wizyta w Polsce Ministra Handlu i Przemysłu Egiptu Tareka Kabila** (na zaproszenie Wicepremiera, Ministra Rozwoju RP, M. Morawieckiego), wraz z towarzyszącą mu misją gospodarczą. W jej trakcie podpisano szereg porozumień, w tym MoU o współpracy resortów gospodarczych RP i ARE oraz kolejne, przewidujące powołanie polsko-egipskiej izby gospodarczej (KIG i Federacja Egipskich Izb Handlowych - FEDCOC).

W lipcu 2018 r. w Egipcie przebywała polska delegacja pod przewodnictwem **Ministra Inwestycji i Rozwoju J. Kwiecińskiego**. Podczas pobytu w Kairze zostały przeprowadzone 1. polsko-egipskie międzyrządowe konsultacje gospodarcze (na szczelbu ministrów: Inwestycji i Rozwoju RP oraz Handlu i Przemysłu ARE, A. Nassara). Delegacja złożyła też wizytę w Strefie Ekonomicznej Kanału Sueskiego. W wizycie w Egipcie wzięła udział misja gospodarcza polskich przedsiębiorców przygotowana przez KIG, która we współpracy z FEDCOC zorganizowała forum biznesowe z udziałem obydwu ministrów, połączone z rozmowami B2B. W trakcie Forum oficjalnie poinformowano o otwarciu Zagranicznego Biura Handlowego PAIH w Kairze.

W 2019 r. (*kwiecień*) z oficjalną wizytą w Egipcie przebywał Minister Spraw Zagranicznych RP J. Czaputowicz. Oczekiwana była ponadto wizyta w Polsce Minister Inwestycji i Współpracy Międzynarodowej ARE, Dr Sahar Nasr (2-3 września 2019 r.), w trakcie której miała zostać podpisana międzyrządowa Umowa o współpracy gospodarczej (przyjazd Min. Nasr został w ostatniej chwili odwołany przez stronę egipską).

W czerwcu 2021 r. wizytę w Egipcie złożyła delegacja MRPiT (sekretarz stanu G. Piechowiak) i MSZ (podsekretarz stanu P. Jabłoński). W jej ramach odbyły się konsultacje polityczno-ekonomiczne, polsko-egipskie forum biznesu „*Egypt-Poland HiTech Business Forum*” oraz wizyta w Ajn Sokhnie, gdzie zostało podpisane porozumienie o współpracy między Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną a Strefą Ekonomiczną Kanału Sueskiego (SCEZ).

W relacjach polsko-egipskich najważniejszą płaszczyzną współpracy pozostaje wymiana handlowa, zaś najbardziej efektywnym instrumentem wspierającym jej rozwój jest bezpośrednia obecność na rynku i osobiste kontakty między biznesmenami obydwu krajów. Stąd też, duże znaczenie ma regularna wymiana misji handlowych czy udział w wydarzeniach targowo-wystawienniczych organizowanych w obydwu krajach.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Wśród najbardziej perspektywicznych obszarów współpracy gospodarczej można wymienić:

- Sektor ropy naftowej i gazu: w związku z nowymi odkryciami złóż istnieje zapotrzebowanie na wyposażenie, instalacje, sprzęt wiertniczy, urządzenia, maszyny i podzespoły do produkcji, dystrybucji i przetwórstwa tych surowców;
 - Branżę kolejową: reforma i modernizacja kolejnictwa należą do priorytetowych zadań rządu egipskiego w krótkiej perspektywie czasowej. W budżecie zatwierdzono ca 1,5 mld USD na rozwój infrastruktury kolejowej, w tym na zakup nowych lokomotyw, remonty i renowacje istniejącego taboru, modernizacje istniejących linii kolejowych, systemy sygnalizacyjno-kontrolnymi i alarmowymi;
 - Sektor motoryzacyjny: obserwuje się zwiększone zainteresowanie importem części zamiennych, podzespołów i akcesoriów samochodowych, w tym używanych, zwłaszcza do pojazdów produkowanych w Polsce i in. krajach EŚW,
 - Sektor zielonych technologii, zwłaszcza w zakresie gospodarki wodnej: z uwagi na ograniczone zasoby wodne władze Egiptu na ten cel do 2050 r. mają przeznaczyć ok. 10 mld USD (m.in. budowa 17 zakładów odsalania wody, oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych, modernizacja sieci wodociągowych, technologie efektywniejszego wykorzystania wody w rolnictwie),
- a ponadto: branżę maszynowo-narzędziową, sektor produktów chemicznych, drzewno-papierniczy (brak lokalnych surowców), wyroby ze szkła i porcelany, sprzęt medyczny, wyposażenie szpitali i laboratoriów (marginalna produkcja lokalna), maszyny i urządzenia dla przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rolnictwa.

9. Przedstawicielstwa dyplomatyczne i handlowe

- Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Egipcie
adres: 5, Aziz Osman St., Zamalek, Kair
tel: +20 2 27367456, 27359583, fax: +20 2 27355427
e-mail: kair.amb.sekretariat@msz.gov.pl, strona internetowa: www.kair.msz.gov.pl

Zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Kairze

strona: <https://www.paih.gov.pl/kontakt> e-mail: eksport@paih.gov.pl

- Ambasada Arabskiej Republiki Egiptu w Polsce
adres: ul. Alzacka 18, 03-972 Warszawa
tel: 22 590 66 00, fax: 22 617 90 58
e-mail: embassyofegyptwarsaw@hotmail.com

Biuro Handlowe Ambasady ARE w Polsce

adres: ul. Alzacka 18A, 03-972 Warszawa

tel.: 22 616 13 68, fax: 22 616 13 70

e-mail: office@egyptcomoff.org.pl